

Forslag til indsatser for børn med sproglige udfordringer i Furesø Kommunes skolevæsen

Dette notat er udarbejdet til brug for Udvalg for skole og Ungdomsuddannelses sagsbehandling på mødet i april 2021, og omhandler forvaltningen forslag til indsatser for børn med sproglige udfordringer i Furesø Kommunes skolevæsen. Indsatserne er formuleret i lyset af byrådets beslutning om 2030-målene, og indsatserne understøtter 2030-målenes succeskriterier. Særligt er følgende af 2030 målene og deres succeskriterier aktuelle:

Mål 2: Mindre ulighed – alle skal med: ” I 2030 er Furesø en kommune med færre socialt udsatte, en høj beskæftigelsesfrekvens samt en forbedret sundhedsprofil for alle befolkningsgrupper” med tilhørende succeskriterie:

- 2.2. Andelen af børn, der mistrives som følge af sociale udfordringer i hjemmet er halveret gennem en tværgående forebyggende børne-, familie- og beskæftigelsesfaglig indsats, en balanceret boligsammensætning og en mere målrettet boligsocial indsats

Mål 3: God velfærd for børn, ældre og udsatte: ” I 2030 går Furesø foran for at sikre det gode børneliv og en tryk alderdom” med tilhørende succeskriterier:

- 3.1. Furesø skal de næste 10 år for alvor sætte det gode børneliv på dagsordenen. Alt for mange børn får behov for en særlig indsats. Den udvikling skal vendes i et tæt samarbejde mellem forældre, pædagoger, lærere og foreninger. Sammen skal vi drøfte, hvordan vi sikrer en tryk og udviklende barndom i familier, på daginstitutioner, skoler og fritidstilbud.

- 3.2. Furesøs folkeskoler skal være blandt de 10 % bedste i landet både i forhold til læring og trivsel. Vores indsats på almenområdet fremmer børns læring og udvikling, så færre børn segregeres. Til de børn, der har særlige udfordringer, har vi udviklet gode lokale tilbud, så alle børn kan folde sig ud i de rette rammer. Trivsel og læring for elever med særlige behov og/eller sproglige udfordringer er løftet markant, og Furesø's unge er uddannelsesparate, når de afslutter folkeskolen. Samtidig har flere unge med ufaglærte forældre en uddannelse.

De indsatser i det følgende sigter alle på at fremme og understøtte elevernes sproglige og faglige udvikling samt deres trivsel.

Indsatser for børn med sproglige udfordringer i Furesø Kommunes skolevæsen i lyset af 2030-målene

I lyset af 2030-målene og deres intentioner foreslår forvaltningen følgende indsatser:

Dato	Handling
<p align="center"><i>Styrket tværfaglige indsatser og koordinering ift. barnet og familien</i> <i>Den tværfaglige indsat og tværgorganisatoriske koordinering er vigtig ift. at tidligt at kunne opspore og understøtte børn med sproglige udfordringer.</i></p>	
<p>Foråret 2021</p>	<p>Forvaltningen ønsker at kvalificere og styrke den tidligere forebyggende indsats gennem tværgorganisatoriske og koordinerende samarbejde ift. børn med sproglige udfordringer og/eller med særlige behov, med henblik på at iværksætte en helhedsorienteret indsats for børn og familier på tværs af centrene.</p> <p>Til det formål er der i forvaltningen iværksat en følgegruppe på tværs af centre, der følger op på integrationspolitikens handleplan. Det anbefales, at der skrues op for samarbejdet i denne gruppe med særligt fokus på at styrke det tværgorganisatoriske og koordinerende samarbejde med fokus på børn med sproglige udfordringer.</p> <p>Som led i opfølgningen på Integrationspolitikken skal der endvidere afdækkes muligheder for at skabe jobpraktikpladser for forældre med anden etnisk baggrund end dansk uden tilknytning til arbejdsmarkedet på en udvalgt skole, for at give forældrene mulighed for større kendskab til folkeskolens kultur og organisering og herigennem få større indblik i deres børn skolegang.</p>
<p align="center"><i>En tidlig og systematisk sproglig indsats</i> <i>En tidlig og systematisk sproglig indsats er afgørende vigtig i forhold til barnets sproglige udvikling. Det, der sker – eller det, der ikke sker - i de tidligste leveår, giver varige muligheder og begrænsninger. Derfor skal der sættes ind tidligt med indsatser, der styrker børnenes generelle sproglige udvikling, og med indsatser målrettet børn med sproglige udfordringer</i></p>	
<p>Igangværende</p>	<p>Forvaltningen kan pege på følgende indsatser:</p> <ol style="list-style-type: none"> Der tildeles 40 introduktionstimer til dagtilbud, som modtager børn fra familier, som opfylder et eller begge af disse to kriterier: <ul style="list-style-type: none"> - Forældrene taler ikke dansk og har ikke tidligere har haft et barn i dagtilbud. - Barnet er fyldt to år og møder ikke dansk i hjemmet til hverdag. <p>De tildelte introduktionstimer skal anvendes til at frigive en pædagog fra barnets stue, således at denne kan sikre en tryk start (introduktion, guidning og omsorg) i dagtilbuddet for både barnet og dets forældre, og dermed forebygge senere samar-</p>

<p>Fra 1. januar 2021</p> <p>Skoleåret 2021-2022</p> <p>Foråret 2021</p>	<p>bejds- og kommunikationsvanskeligheder gennem en intensiv dialog, kontakt og samarbejde i de første uger i dagtilbuddet.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Alle toårige børn i Furesø Kommune sprogvurderes, og der iværksættes på baggrund af vurderingerne (sprogtrappen) målrettede indsatser i det pædagogiske sprogmiljø 3. Flere lærere (som del af generelle løft af folkeskolen) i indskoling, så muligheden for holddeling muliggøres i større grad for at understøtte den tidlige indsats ift. sproglig udvikling /læsning/ støtte op om børn i udsatte positioner (alle børn skal opleve glæden ved fællesskaber) 4. Målrettet hjælp/ressourcer til sent ankomne nyankomne elever (basiselever) i udskoling, så de understøttes i at blive klar til prøverne i 9. klasse. 5. I foråret 2021 udvikles en fælles sprog- og læsestrategi på tværs af dagtilbud og skole, hvor den fælles faglige retning og indsatser i arbejdet med børn- og unges sprog- og læseudvikling i Furesø rammesættes. Indsatserne i sprog- og læsestrategien vil have fokus på tidlig opsporing og indsatser ift. sproglige vanskeligheder. Herunder inddragelse af forældrene, da samarbejdet mellem forældrene og de professionelle praktikere er vigtige ift. understøtte børn og unges sproglige udvikling. Kvaliteten af læringsmiljøerne, som børnene er del af i dagtilbuddet, FFO'en og skolen er afgørende, og strategien har derfor også et strategisk fokus på de professionelle praktikers kompetenceudvikling.
<p><i>Styrket faglighed og medarbejdernes kompetenceudvikling & Ressourcesyn</i></p> <p><i>Høj faglighed hos medarbejdere i dagtilbud, skoler og FFO er afgørende for at udvikle gode og stimulerende lærings- og sprogmiljøer, der understøtter børn og unges læring og sproglige udvikling</i></p>	
<p>Efteråret 2020 og foråret 2021</p> <p>Foråret 2021</p>	<p>Forvaltningen kan pege på følgende indsatser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pædagoger i dagtilbud uddannes i efteråret 2020 og foråret 2021 til at anvende sprogtrappen, herunder det opfølgende sprogarbejde. Derudover er der iværksat faglige netværk for sprogpædagoger, der skal sikre et kompetenceløft for udvalgte pædagoger. 2. Kompetenceudviklingsforløb om professionelle læringsfællesskaber på alle skoler (styrkelse af de professionelle praktikers koordinerende samarbejde om elevernes læring og progression med fokus på relationskompetence og klasserumsledelse) for vejledere og årgangskoordinatorer. Stavnshtolskolen har et særligt fokus på samarbejdet om at løfte elevernes

Skoleåret 2021-2022	<p>sproglige udvikling og Søndersøskolen og Solvangsskolen har et særligt fokus på de professionelle praktikers samarbejde i og omkring eleverne i basisklassernes sproglige udvikling og kobling til klassefællesskaberne i almenmiljøet. Erfaringer fra de tre skoler skal bidrage i den fortsatte planlægning af det faglige indhold i det fælles kompetenceforløb på skolerne.</p> <p>3. Kompetenceløft om professionelle læringsfællesskaber fase 2 for alle skoler.</p>
<p><i>Styrket forældresamarbejde</i></p> <p><i>Forskningen (bl.a. rådet for børns læring i 2017) peger på, at inddragelsen og samarbejdet med forældrene om deres børns læring har afgørende betydning for denne. Det er især i indskolingen og på mellemtrinnet, at forældreinddragelsen har effekt på børnenes læring.</i></p>	
Skoleåret 2021-2022	<p>Forvaltningen kan pege på følgende indsatser:</p> <p>1. Styrkelse af forældresamarbejdet ved fx at afholde flere skole-hjem-samtaler, der tager udgangspunkt i barnets progression (fremlæggelse af portfolio). I indeværende skoleår har Lyngholmskolen og Stavnsholtskolen omlagt deres skole-hjem-samarbejde med inspiration fra Søndervangsskolen i Århus. Erfaringerne fra de to skoler skal evalueres og det skal undersøges, om erfaringerne skal bredes ud.</p>
Foråret 2021	<p>2. Prøvehandling om frivillige venskabsfamilier mellem forældre fra basis- og almenklasserne på Søndersøskolen. Formålet med venskabsfamilier er at gøre det lettere for den nyankomne flersprogede familie at lære skolen at kende og få en ekstra håndsækning fra en familie, der allerede kender kulturen og institutionen og forældregruppen.</p>
Skoleåret 2021-2022	<p>3. Der vil indenfor budgettets rammer blive prioriteret ressourcer til en skole-hjem-vejleder-funktion på Lille Værløse Skole, Søndersøskolen, Solvangsskolen og Lyngholmskolen (Stavnsholtskolen har allerede funktionen), der får timer til at understøtte lærerne i at følge op på elever i udsatte eller sårbare positioner og samarbejdet med deres forældre.</p>
<p><i>Styrket samarbejde mellem skole, hjem og fritid</i></p> <p><i>Ved at styrke samarbejdet mellem skoler/FFO'er og det frivillige foreningsliv kan man hjælpe børnene ind i fritidsaktiviteter og fællesskaber i fritiden. I foreningsaktiviteterne er der mulighed for at udvikle sociale og personlige kompetencer, som barnet kan trække på i skolekontekst.</i></p>	
Prøvehandling i foråret og efteråret 2021	<p>Foreningsaktiviteter i FFO-tiden, hvor lokale foreninger præsenterer foreningsaktiviteter i en kortere periode for eleverne i samarbejde med Fritidsvejledningen, så eleverne får mulighed for at fortsætte i foreningsaktiviteten efter præsentationsforløbet.</p>

Rollemodeller – fortællinger om vellykket integration

Personer, der selv har gennemgået en vellykket integration i Furesø Kommune, skal i langt højere grad anvendes som rollemodeller og inspiration.

Foråret 2022 og
skoleåret 2022-23

Forvaltningen identificerer i samarbejde med fx Integrationsrådet personer, der selv har gennemgået en vellykket integration i Furesø Kommune. Personerne inviteres til at indgå som rollemodeller og inspiration, fx under forældremøder på skolerne, til arrangementer målrettet elever i udskolingen, i foreningslivet, og som inspiration til temamøder mv. for medarbejdere på skoler i skoleåret 2022-2023.

Styrkelse af samarbejdet mellem skolerne og det lokale erhvervsliv

Gennem partnerskabsaftaler skal skolerne sammen med erhvervslivet medvirke til, at kommunens elever kan komme i erhvervspraktik i lokale erhvervsvirksomheder, og udbrede kendskabet og mulighederne for erhvervsuddannelserne.

Efteråret 2021

Der iværksættes prøvehandling i efteråret 2021, hvor elever med behov kan komme i udstræk praktikforløb i lokale virksomheder.